

2011

**INFORME SOBRE A MOBILIDADE XEOGRÁFICA DOS
TRABALLADORES NO MERCADO LABORAL GALEGO**

EDITA:

Xunta de Galicia
Consellería de Traballo e Benestar
Dirección Xeral de Formación e Colocación
Instituto Galego das Cualificacións

COORDINACIÓN:

Marisa Mallo Fernández
Mª José Cortés Jiménez

EQUIPO TÉCNICO:

Juan Cirilo Arnosa Casal
César Manuel Dans Galán
Rosa Mª Fernández Fernández
Ricardo Fernández López
M^a del Mar Martínez Besada
Berta Martínez Seijo
Mª Esther Sánchez González
Eva Uriach Masgoret
Mª Belén Yáñez Barge

EQUIPO AUXILIAR:

Francisco de Cal Pose
Mª Jesús Iglesias Ferreiro
Marta López Fernández
Mª José Porto Pardiñas

PRESENTACIÓN:

As transformacións das sociedades avanzadas e do mercado laboral van ligadas a un aumento da mobilidade xeográfica por motivos laborais que afectan a familia, a integración social e o benestar individual. Isto fai que a conciliación de familia, traballo e mobilidade sexa aínda unha materia pendente.

As consecuencias da mobilidade na vida cotiá son moi diversas. Así, está a xerar na sociedade unha dobre tendencia: mentres que para uns abre novas posibilidades de facer carreira profesional e ascender socialmente, para outros moitos é unha forma de evitar o desemprego. Neste sentido, a mobilidade xeográfica constitúese como unha das alternativas máis eficaces á situación de estancamento que atravesa na actualidade o mercado laboral.

O presente informe pretende ilustrar esta realidade amosando unha radiografía dos fluxos de desprazamentos xeográficos que se establecen dentro de Galicia e con respecto ás distintas comunidades autónomas do resto do Estado, albiscada dende diversas variables que configuran unha panorámica xeral da mobilidade laboral.

Beatriz Mato Otero

Conselleira de Traballo e Benestar

ÍNDICE:

1. INTRODUCCIÓN	5
2. MOBILIDADE EN GALICIA CON RESPECTO AO RESTO DO ESTADO	6
3. MOBILIDADE PROVINCIAL CON RESPECTO AO RESTO DO ESTADO	11
4. MOBILIDADE INTERPROVINCIAL EN GALICIA	13
5. MOBILIDADE EN GALICIA CON RESPECTO Á CLASIFICACIÓN NACIONAL DE OCUPACIÓNS	16
6. MOBILIDADE POR SECTORES DE ACTIVIDADE EN GALICIA	23
7. MOBILIDADE POR NIVEL ACADÉMICO EN GALICIA	30
8. MOBILIDADE POR TIPOLOXÍA DA CONTRATACIÓN EN GALICIA	31
9. CONCLUSIONES	34

1. Introdución

A mobilidade que imos tratar fai referencia á mobilidade xeográfica que se produce por motivos laborais. O obxectivo deste informe é o de describir os desprazamentos dos traballadores que cambian de residencia por motivos de traballo e os fluxos que se establecen entre Galicia e o resto de comunidades autónomas.

A partir da información que presenta un contrato, considérase que hai mobilidade cando non existe coincidencia entre o municipio do domicilio do traballador e o municipio do domicilio da empresa que o contratou. O informe ofrece datos de traballadores contratados e, así mesmo, de contratos.

Esta consulta multiopcional ten plena validez cando fai referencia a contratos. Se se quere utilizar no eido dos contratados, hai que ter en conta que o resultado pode non ser exacto, posto que un mesmo traballador pode ser contratado en dous lugares nun mesmo período de referencia, ou en distintas ocupacións ou con distintos CNAE, co cal se contaría dúas veces.

A información contida neste informe foi elaborada a partir da base de datos de contratos rexistrados nas oficinas de emprego do Servizo Público de Emprego de Galicia.

Para a ampliación da información contida neste informe, pódese consultar a aplicación web: *Informe de mobilidade*, elaborada polo Instituto Galego das Cualificacións, e posta á disposición do usuario no seguinte enderezo: <http://emprego.xunta.es/cualificacions/>

2. Mobilidade en Galicia con respecto ao resto do Estado

A brusca aceleración na caída da mobilidade xeográfica por motivos laborais rexistrada nos anos 2008 e 2009 deu paso en 2010 a un estancamento desta tendencia ralentizadora. O retroceso na mobilidade contractual veu determinado pola diminución xeneralizada do número total de contratos. No ano 2010, a perda do global de contratación con respecto ao ano anterior mostrou un comportamento corrector e, por conseguinte, ralentizouse o proceso de destrución contractual. A consecuencia foi un efecto de estancamento nos fluxos de desprazamentos laborais.

A taxa de mobilidade galega en 2010 experimentou un leve incremento con respecto ao ano anterior, o que supuxo o 9,40% do total dos contratos rexistrados en Galicia nese ano. O incremento foi apenas perceptible, posto que partiamos en 2009 dunha taxa do 9,37%. De feito, a variación interanual de mobilidade supuxo un -0,01%, o que manifesta unha clara tendencia cara ao estancamento.

Mobilidade da contratación en Galicia	2007	2008	2009	2010
Total de contratos	930.895	848.604	720.642	718.635
Nº contratos con mobilidade	107.697	92.013	67.524	67.519
Nº contratos de entrada	34.089	31.469	25.819	26.340
Nº contratos de saída	73.608	60.544	41.705	41.179
Variación de mobilidade (%)	-0,22	-14,56	-26,61	-0,01
Taxa de mobilidade (%)	11,57	10,84	9,37	9,40

Fonte: Servizo Público de Emprego de Galicia.

A continuación podemos observar as características concretas que presentan estes desprazamentos na nosa comunidade autónoma.

No seguinte cadro abordamos a mobilidade xeográfica que rexistrou Galicia no ano 2010, introducindo as variables de xénero e idade, e tomando como referencia os movementos de entrada e saída que se produciron na nosa comunidade desde o resto do Estado e cara a el.

Galicia	2010	Entran desde o resto do Estado		Saen cara ao resto do Estado		Saldo	Taxa de mobilidade %
		Contratados	Contratos	Contratados	Contratos	Contratos	Contratos
Muller	≤ 29	2.889	5.148	4.495	8.479	-3.331	9,46
Muller	30 a 44	2.065	3.135	2.975	5.051	-1.916	5,78
Muller	45 a 54	402	613	454	836	-223	3,26
Muller	≥ 55	93	127	124	158	-31	2,72
Muller	Total	5.449	9.023	8.048	14.524	-5.501	6,91
Home	≤ 29	4.133	5.778	5.264	8.922	-3.144	9,66
Home	30 a 44	6.166	8.433	7.315	12.102	-3.669	13,03
Home	45 a 54	1.899	2.485	2.508	4.293	-1.808	13,45
Home	≥ 55	483	621	792	1.338	-717	10,92
Home	Total	12.681	17.317	15.879	26.655	-9.338	11,63
Total	Total	18.130	26.340	23.927	41.179	-14.839	9,40

Fonte: Servizo Público de Emprego de Galicia.

Un total de 42.057 traballadores entraron e saíron de Galicia durante o ano 2010. Os contratos asinados por estes traballadores ascenderon a 68.179. Deles, 26.340 corresponderon aos rexistrados en Galicia por parte de traballadores provenientes doutras comunidades autónomas, mentres que os contratos formalizados por galegos no resto do Estado ascenderon a 41.179. A diferenza entre a contratación de entrada e de saída presentou un saldo negativo de 14.839. Tamén hai que ter en conta que unha importante porcentaxe dos traballadores que viñeron traballar a Galicia son galegos que retornan ao acabaren os seus contratos.

A mobilidade xeográfica por xénero amosa un comportamento máis activo no colectivo masculino. Os contratos masculinos de entrada e saída rexistrados na nosa comunidade constituíron o 11,63%. As taxas de mobilidade máis elevadas –por enriba do 13%– corresponderon a homes de idades comprendidas entre os 30 e os 54 anos, mentres que os máis novos e os de maior idade presentan unha taxa algo inferior –a taxa dos menores de trinta cae por debaixo do 10%–. Porén, son os mozos, xunto cos traballadores que teñen entre 30 e 44 anos, os que en maior número entran e saen de Galicia para traballaren. O volume de traballadores e de contratos dos que marcharon de Galicia cara ao resto do Estado en 2010 foi superior ao continxente que chegou desde o resto de comunidades autónomas. Este feito cúmprese para ambos os sexos e en todos os grupos de idade.

As mulleres son menos proclives aos desprazamentos por motivos laborais. No ano 2010, a taxa de mobilidade feminina acadou o 6,91%. O número de traballadoras e dos seus contratos de entrada e saída foi sensiblemente inferior ao rexistrado polo colectivo masculino. Tanto en valores relativos como por volume de desprazamentos, a mobilidade feminina resulta menor. Igual que sucedía cos homes, as mulleres menores de 45 anos son máis decididas que as de máis idade á hora de afrontaren o desprazamento por motivos de traballo.

Galicia	Entran		Saen		Saldo
	Contratados	Contratos	Contratados	Contratos	Contratos
2010					
Madrid	3.340	4.858	7.567	11.645	-6.787
Cataluña	1.997	2.960	3.593	6.112	-3.152
Castela e León	2.847	3.935	2.754	4.103	-168
Asturias	2.206	3.640	2.183	3.569	71
Andalucía	2.169	2.996	1.991	3.035	-39
País Vasco	835	1.158	1.976	2.970	-1.812
Canarias	719	1.135	1.276	2.094	-959
C. Valenciana	1.113	1.579	1.143	2.077	-498
Baleares	292	430	1.010	1.500	-1.070
Aragón	374	468	599	915	-447
Castela-A Mancha	706	950	537	807	143
Murcia	386	548	416	661	-113
Navarra	236	339	404	530	-191
Cantabria	408	602	341	508	94
Estremadura	359	503	251	319	184
A Rioxa	158	222	196	272	-50

Fonte: Servizo Público de Emprego de Galicia.

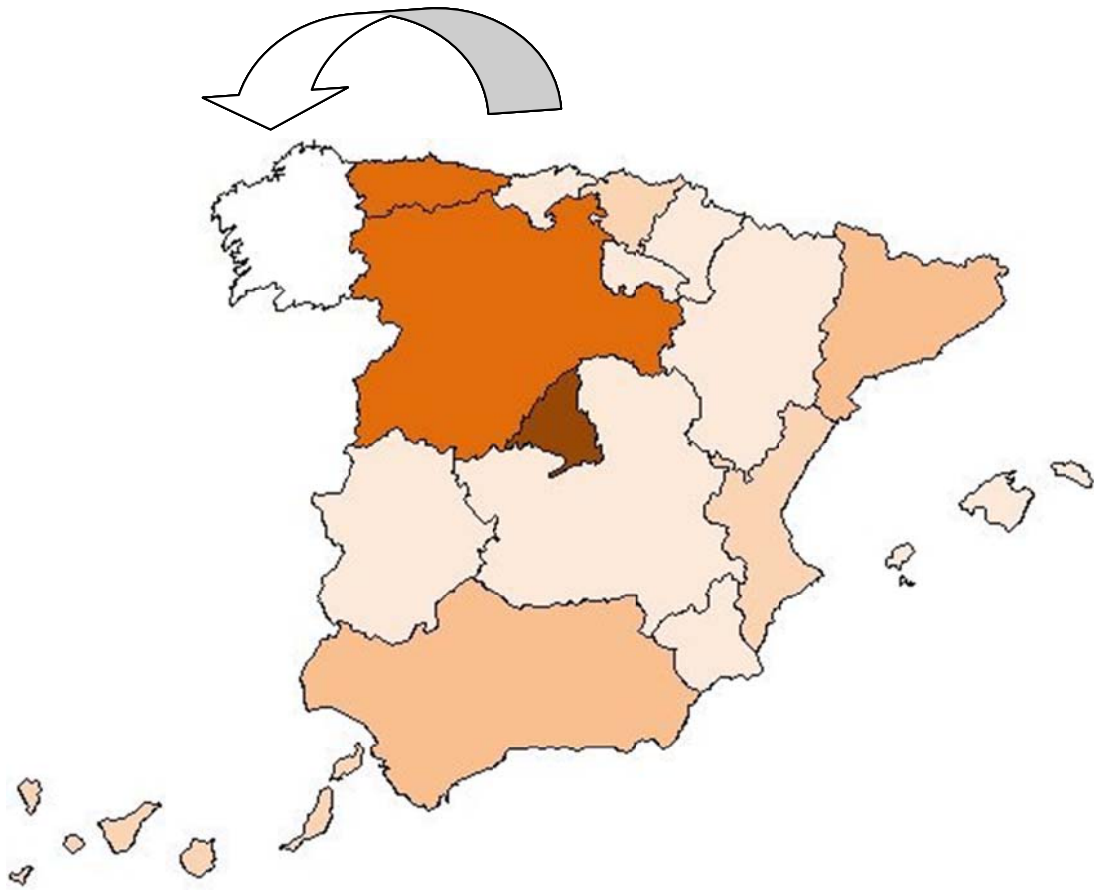
A Comunidade de Madrid foi o destino de 7.567 contratados galegos, o que supuxo o 28,8% dos que atoparon traballo en 2010 fóra de Galicia. O número de contratos nesa comunidade situouse en 11.645, o 28,3%. Madrid tamén foi o punto de orixe de 3.340 traballadores, o 18,4% dos traballadores que entraron en Galicia desde o resto das comunidades autónomas.

Os principais destinos de saída, ademais de Madrid, foron Cataluña, con 3.593 contratados, e as comunidades limítrofes de Castela e León e de Asturias, que acolleron 2.754 e 2.183 contratados galegos, respectivamente. Andalucía, País Vasco, Canarias, a Comunidade Valenciana e Baleares recibiron cada unha delas máis de 1.000 traballadores; no caso de Andalucía e o País Vasco, case 2.000.

O fluxo de entrada de contratados en Galicia desde o resto do Estado supuxo en moitos casos o retorno dos propios traballadores galegos que no seu momento se desprazaron fóra da nosa comunidade. Despois de Madrid, as comunidades de Castela e León, Asturias e Andalucía rexistraron un número de contratados superior a 2.000, por enriba dos traballadores que se contrataron provenientes de Cataluña, que roldaron esta cifra.

A diferenza entre a entrada e saída de Galicia dos contratos a traballadores rexistra un saldo a favor da contratación de saída. As únicas excepcións en que Galicia recibiu máis traballadores dos que marcharon déronse en Asturias (71 contratos), Cantabria (94), Castela-A Mancha (143) e Estremadura (184).

Contratos de entrada en Galicia desde o resto de CCAA. Ano 2010

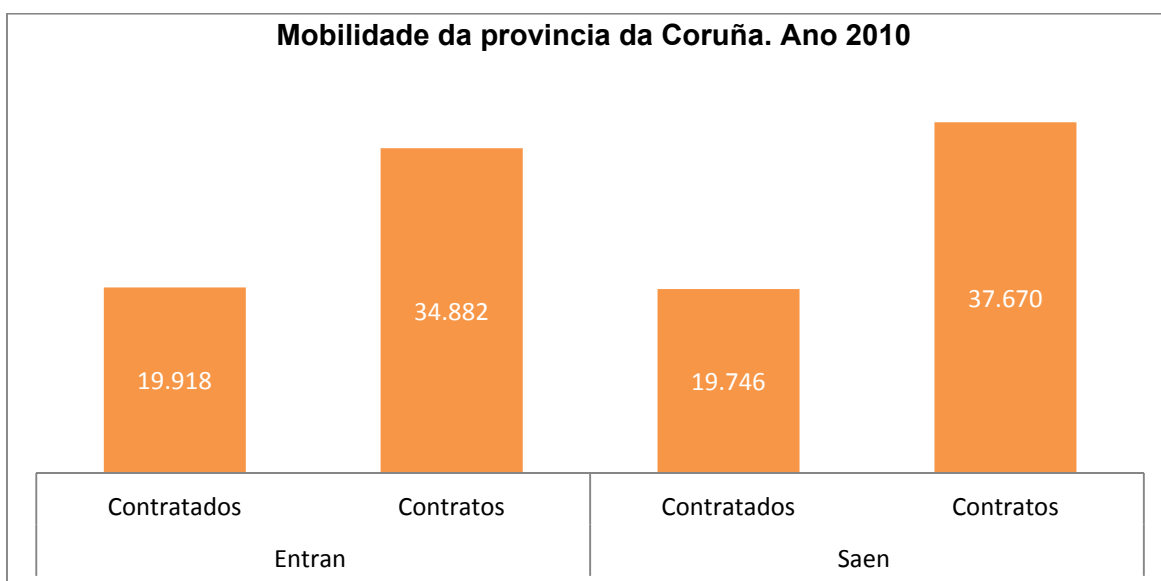
Mapa 1 Rangos contratos dos que entran:

- Más de 4.000 contratos
- De 3.000 a 4.000
- De 2.000 a 3.000
- De 1.000 a 2.000
- Menos de 1.000

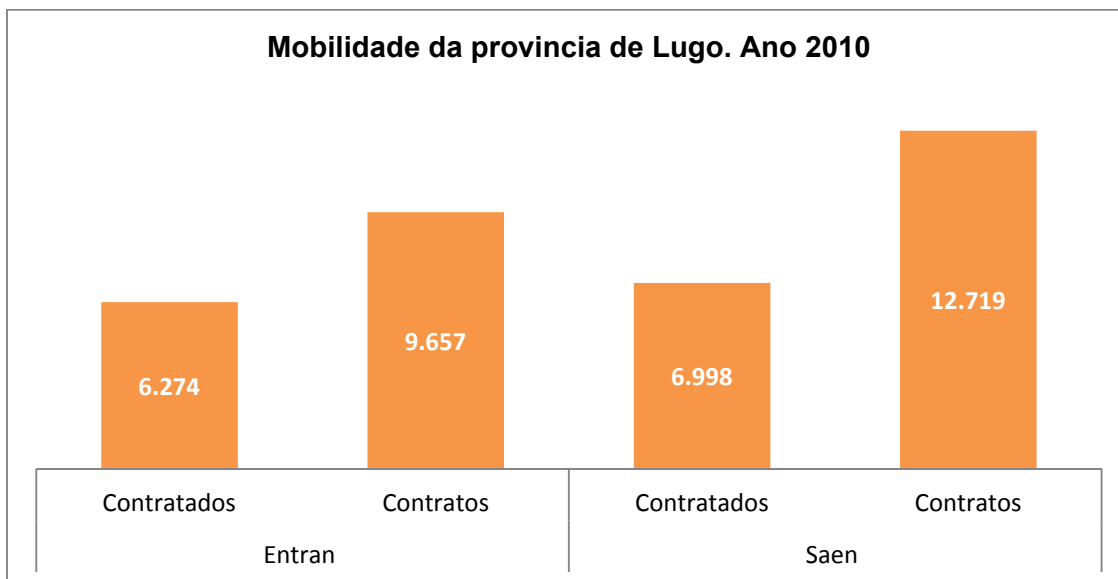
3. Mobilidade provincial con respecto ao resto do Estado

Nas catro provincias galegas obsérvase, aínda que con diferente nivel de intensidade, un predominio da mobilidade de saída da contratación sobre o volume contractual dos traballadores que ingresaron laboralmente desde o resto de provincias do Estado.

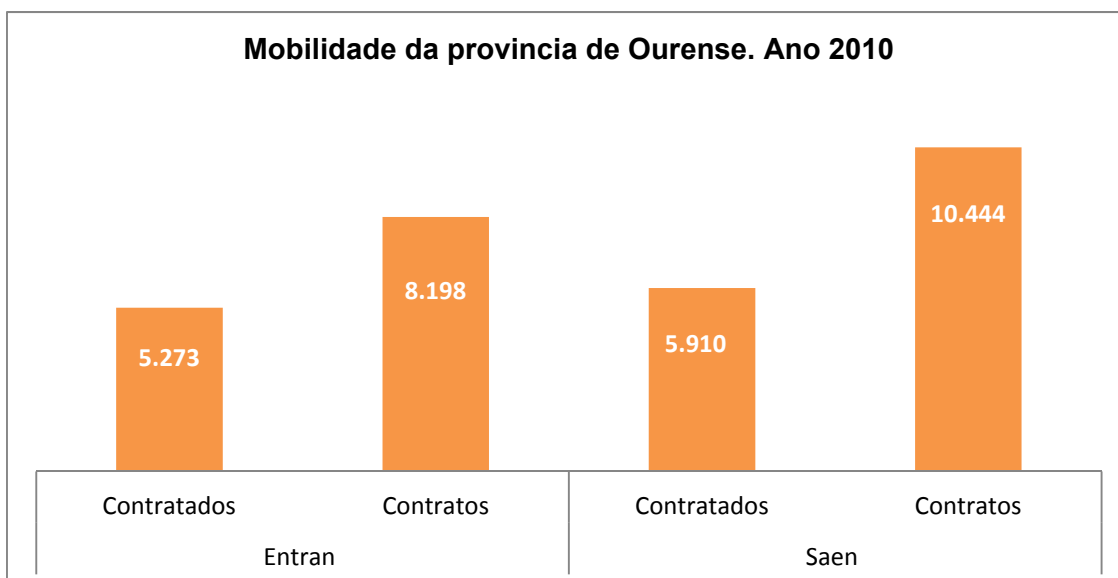
Se falamos xa non de contratos senón de traballadores contratados, observamos que a provincia da Coruña en 2010 acolleu, aínda que por escasa marxe, máis traballadores dos que marcharon da provincia, o que nos induce a pensar que os contratados que entraron na provincia o fixeron cunha alta taxa de temporalidade e rotación nos seus empregos. Isto pode ser debido a que un traballador pode ser contratado en dous lugares nun mesmo período de referencia ou en distintos empregos que pertencen a actividades económicas distintas; polo tanto, estatisticamente o resultado pode quedar desvirtuado, posto que ese traballador se contaría dúas ou máis veces en caso de que cambiase a miúdo de emprego.

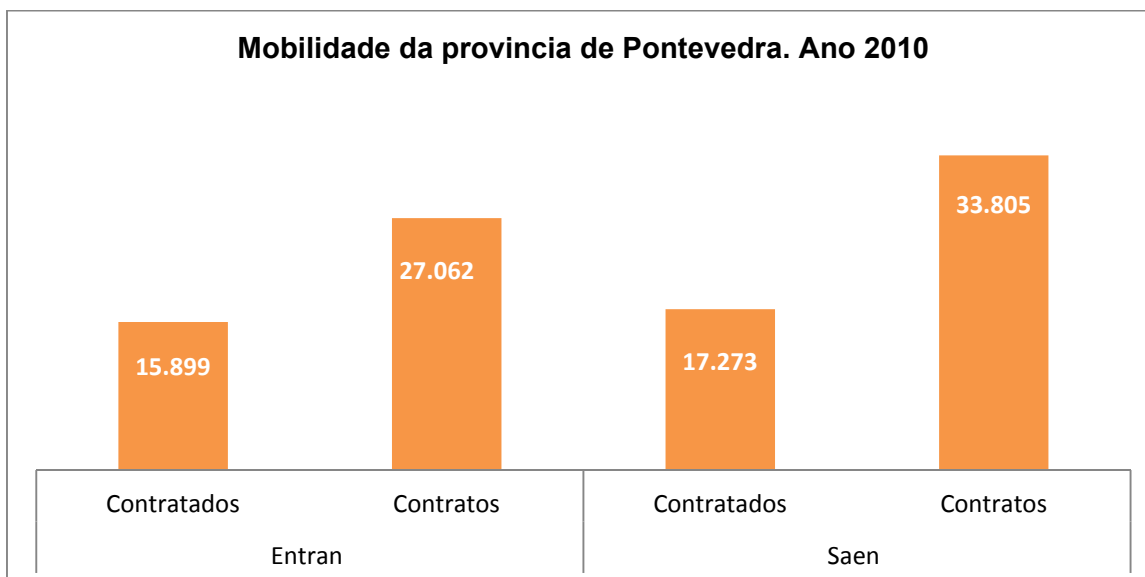
O maior volume de mobilidade contractual das catro provincias galegas rexistrouse na provincia da Coruña. Tanto o número de contratos dos traballadores que entraron como os dos que saíron é superior ao das outras tres provincias. Como o resto de provincias galegas, A Coruña presenta un saldo negativo. A diferenza entre os contratos de saída e os de entrada ascendeu a 2.788 a favor dos primeiros.

No ano 2010 rexistráronse na provincia de Lugo 22.376 contratos de mobilidade, dos cales 12.179 corresponderon a traballadores que abandonaron a provincia con destino a outros puntos do Estado e 9.657 foron formalizados con traballadores que viñeron a Lugo por motivos laborais. A diferenza entre os contratos de saída e de entrada presenta un desfase de 3.062 contratos a favor das persoas que abandonaron a provincia.

A provincia de Ourense rexistra tamén un saldo negativo na mobilidade xeográfica dos traballadores; a diferenza entre os 10.444 traballadores que abandonaron a provincia e os 8.198 que ingresaron nela foi de 2.246 efectivos, o que supón o menor desfase rexistrado nas catro provincias galegas.

Pola contra, a provincia de Pontevedra presenta o maior saldo negativo de Galicia. No ano 2010 contabilizouse unha diferenza de 6.743 traballadores a favor dos que marcharon da provincia.

4. Mobilidade interprovincial en Galicia

A análise dos fluxos de traballadores a nivel interprovincial revela que a mobilidade xeográfica por motivos laborais se manifesta con maior profusión entre os continxentes de traballadores que entran e saen das provincias da Coruña e Pontevedra. Este feito resulta evidente se temos en conta a diferenza do volume de contratación global que aglutinan estas dúas provincias con respecto a Lugo e Ourense. Non obstante, se temos en conta o peso proporcional dos contratos de mobilidade con respecto ao total de contratos rexistrados en cada provincia, observamos que é precisamente nestas últimas provincias onde atopamos as taxas de mobilidade máis elevadas. No ano 2010, a provincia de Lugo acadou o 21,6%, é dicir, máis de un de cada cinco contratos formalizouse con traballadores que saíron e entraron desde o resto de Galicia. A taxa de mobilidade de Ourense foi de practicamente o 20%. Estas dúas provincias presentan un importante desprazamento laboral dos seus efectivos cara ás provincias

da Coruña e Pontevedra. Nas dúas provincias atlánticas a taxa de mobilidade descendeu ata o 14% e o 13,3%, respectivamente.

Pr. A Coruña	Entran		Saen		Permanecen		Taxa de mobilidade %
	Contratados	Contratos	Contratados	Contratos	Contratados	Contratos	Contratos
Ano 2010							
Lugo	2.899	4.999	2.398	4.043	117.130	253.638	3,4
Ourense	1.230	2.176	859	1.408	117.130	253.638	1,4
Pontevedra	7.667	15.715	6.649	13.061	117.130	253.638	10,2
Total	11.796	22.890	9.906	18.512	117.130	253.638	14,0

Fonte: Servizo Público de Emprego de Galicia.

No ano 2010, se tomamos como referencia a provincia da Coruña, observamos que a maior parte da contratación de entrada e saída con respecto ao resto de provincias galegas tivo como orixe e destino a provincia de Pontevedra. Concretamente, dos 22.890 contratos que se rexistraron na Coruña provenientes do resto de Galicia, 15.715 corresponderon a traballadores que se desprazaron desde esta provincia. Pola súa banda, os contratos realizados a traballadores que se desprazaron desde A Coruña e se rexistraron en Pontevedra ascenderon a 13.061, sendo o total de 18.512.

En termos xerais, pódese observar que a diferenza entre as entradas e as saídas dentro de Galicia por motivos laborais presenta un saldo positivo; falamos de 4.378 contratos a favor dos traballadores que entraron na provincia coruñesa con respecto aos que se desprazaron cara ás outras tres.

Pr. Lugo	Entran		Saen		Permanecen		Taxa de mobilidade %
	Contratados	Contratos	Contratados	Contratos	Contratados	Contratos	Contratos
Ano 2010							
A Coruña	2.398	4.043	2.899	4.999	29.399	53.371	14,5
Ourense	492	719	729	1.265	29.399	53.371	3,6
Pontevedra	1.017	1.696	1.064	1.940	29.399	53.371	6,4
Total	3.907	6.458	4.692	8.204	29.399	53.371	21,6

Fonte: Servizo Público de Emprego de Galicia.

Dentro da provincia de Lugo, a maior parte dos contratos de mobilidade realizáronse en relación coa provincia da Coruña, acadando unha taxa de mobilidade do 14,5%. Dos 6.458 contratos que se rexistraron en Lugo entrando desde as outras tres provincias, 4.043 corresponderon a traballadores que se desprazaron desde A Coruña. Os contratos realizados a traballadores que se desprazaron desde Lugo e se rexistraron na Coruña ascenderon a 4.999, sendo o total de 8.204.

En termos interprovinciais e tomando como referencia o ámbito galego, os desprazamentos superaron as entradas: 8.204 fronte a 6.485.

Pr. Ourense	Entran		Saen		Permanecen		Taxa de mobilidade %
	Contratados	Contratos	Contratados	Contratos	Contratados	Contratos	Contratos
Ano 2010							
A Coruña	859	1.408	1.230	2.176	26.794	48.433	6,9
Lugo	729	1.265	492	719	26.794	48.433	3,9
Pontevedra	1.750	3.009	2.044	3.428	26.794	48.433	11,7
Total	3.338	5.682	3.766	6.323	26.794	48.433	19,9

Fonte: Servizo Público de Emprego de Galicia.

No caso de Ourense, a mobilidade interprovincial apunta principalmente cara a Pontevedra. Neste caso, a preeminencia non é tan nítida como nas outras provincias, dado que o fluxo de contratos e de traballadores que saen tamén teñen como importante punto de destino a provincia da Coruña. Concretamente, rexistráronse 3.428 contratos na provincia limítrofe de Pontevedra e 2.176 na da Coruña.

En termos xerais, Ourense tamén presenta un saldo negativo no que se refire á mobilidade dos seus traballadores: os contratos de saída superaron os de entrada en 641.

Pr. Pontevedra	Entran		Saen		Permanecen		Taxa de mobilidade %
	Contratados	Contratos	Contratados	Contratos	Contratados	Contratos	Contratos
Ano 2010							
A Coruña	6.649	13.061	7.667	15.715	107.340	242.215	10,6
Lugo	729	1.265	492	719	107.340	242.215	0,8
Ourense	2.044	3.428	1.750	3.009	107.340	242.215	2,6
Total	9.422	17.754	9.909	19.443	107.340	242.215	13,3

Fonte: Servizo Público de Emprego de Galicia.

O saldo rexistrado na provincia de Pontevedra tamén é negativo. A diferenza entre os 19.443 contratos que saíron e os 17.754 que entraron ascende a 1.689. No entanto, o saldo de mobilidade interprovincial con respecto a Ourense e Pontevedra resulta positivo, pero o maior volume contractual que mantén coa Coruña contrarresta esta tendencia, dado que con respecto a esta provincia o saldo é negativo.

No ano 2010 constatamos que, do total dos 17.754 contratos a traballadores que se desprazaron desde o resto de Galicia, só na provincia da Coruña se rexistraron 13.061.

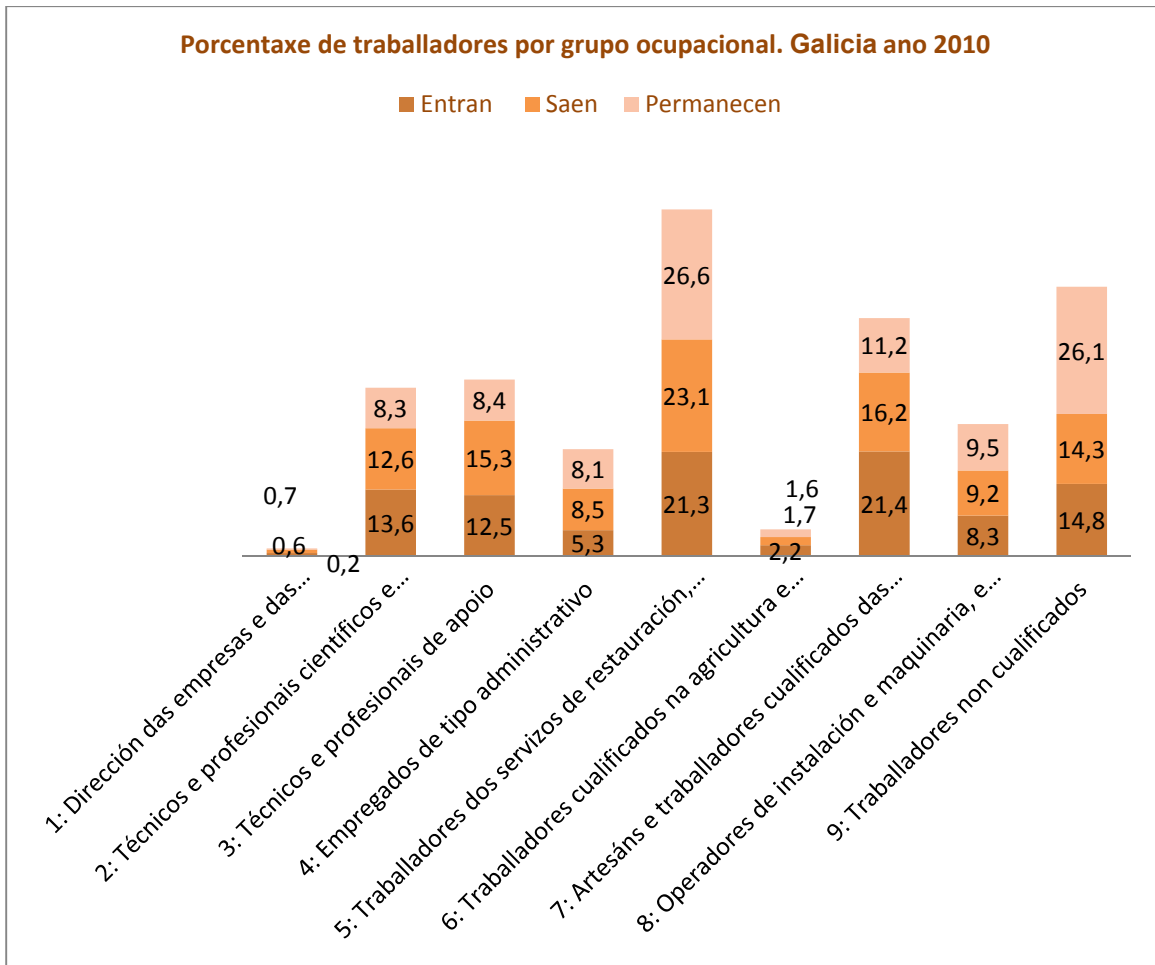
Con respecto á mobilidade de saída, foron 15.715 os contratos que os traballadores procedentes de Pontevedra formalizaron na provincia coruñesa sobre un total de desprazamentos no conxunto de Galicia que ascendeu a 19.443.

5. Mobilidade en Galicia con respecto á Clasificación Nacional de Ocupacións

Informe de contratos e contratados por CNO Ano 2010. Dez grandes grupos ocupacionais		Entran desde o resto do Estado		Saen cara ao resto do Estado		Permanecen	
Galicia 2010	SEXO	Contratados	Contratos	Contratados	Contratos	Contratados	Contratos
1: Dirección de empresas e das administracións públicas	Muller	36	39	66	74	519	563
1: Dirección de empresas e das administracións públicas	Home	110	116	187	214	928	1.025
1: Dirección de empresas e das administracións públicas	Total	146	155	253	288	1.447	1.588
2: Técnicos e profesionais científicos e intelectuais	Muller	932	1.563	1.442	2.279	14.367	26.652
2: Técnicos e profesionais científicos e intelectuais	Home	1.352	2.018	1.666	2.812	9.885	27.192
2: Técnicos e profesionais científicos e intelectuais	Total	2.284	3.581	3.108	5.091	24.252	53.844
3: Técnicos e profesionais de apoio	Muller	955	1.379	1.579	2.322	15.030	25.720
3: Técnicos e profesionais de apoio	Home	1.379	1.900	2.560	3.874	15.264	28.814
3: Técnicos e profesionais de apoio	Total	2.334	3.279	4.139	6.196	30.294	54.534
4: Empregados de tipo administrativo	Muller	627	880	1.391	2.110	21.935	37.854
4: Empregados de tipo administrativo	Home	343	508	772	1.348	8.036	14.479
4: Empregados de tipo administrativo	Total	970	1.388	2.163	3.458	29.971	52.333
5: Traballadores dos servizos de restauración, persoais, protección e vendedores dos comercios	Muller	2.222	3.740	2.913	5.572	63.884	123.120
5: Traballadores dos servizos de restauración, persoais, protección e vendedores dos comercios	Home	1.275	1.870	2.181	3.769	24.532	49.897
5: Traballadores dos servizos de restauración, persoais, protección e vendedores dos comercios	Total	3.497	5.610	5.094	9.341	88.416	173.017
6: Traballadores cualificados na agricultura e na pesca	Muller	9	9	26	34	1.378	1.979
6: Traballadores cualificados na agricultura e na pesca	Home	403	572	526	639	6.327	8.333
6: Traballadores cualificados na agricultura e na pesca	Total	412	581	552	673	7.705	10.312
7: Artesáns e traballadores cualificados das industrias manufactureiras, a construción e a minaría, agás os operadores de instalacións e maquinaria	Muller	96	139	150	233	7.281	12.469
7: Artesáns e traballadores cualificados das industrias manufactureiras, a construción e a minaría, agás os operadores de instalacións e maquinaria	Home	4.465	5.495	4.240	6.324	43.066	60.010
7: Artesáns e traballadores cualificados das industrias manufactureiras, a construción e a minaría, agás os operadores de instalacións e maquinaria	Total	4.561	5.634	4.390	6.557	50.347	72.479
8: Operadores de instalación e maquinaria, e montadores	Muller	82	102	91	152	6.096	11.317
8: Operadores de instalación e maquinaria, e montadores	Home	1.643	2.077	2.292	3.587	24.737	50.587
8: Operadores de instalación e maquinaria, e montadores	Total	1.725	2.179	2.383	3.739	30.833	61.904
9: Traballadores non cualificados	Muller	715	1.140	1.061	1.715	34.701	76.378
9: Traballadores non cualificados	Home	2.025	2.748	2.514	4.077	42.332	93.163
9: Traballadores non cualificados	Total	2.740	3.888	3.575	5.792	77.033	169.541

Fonte: Servizo Público de Emprego de Galicia

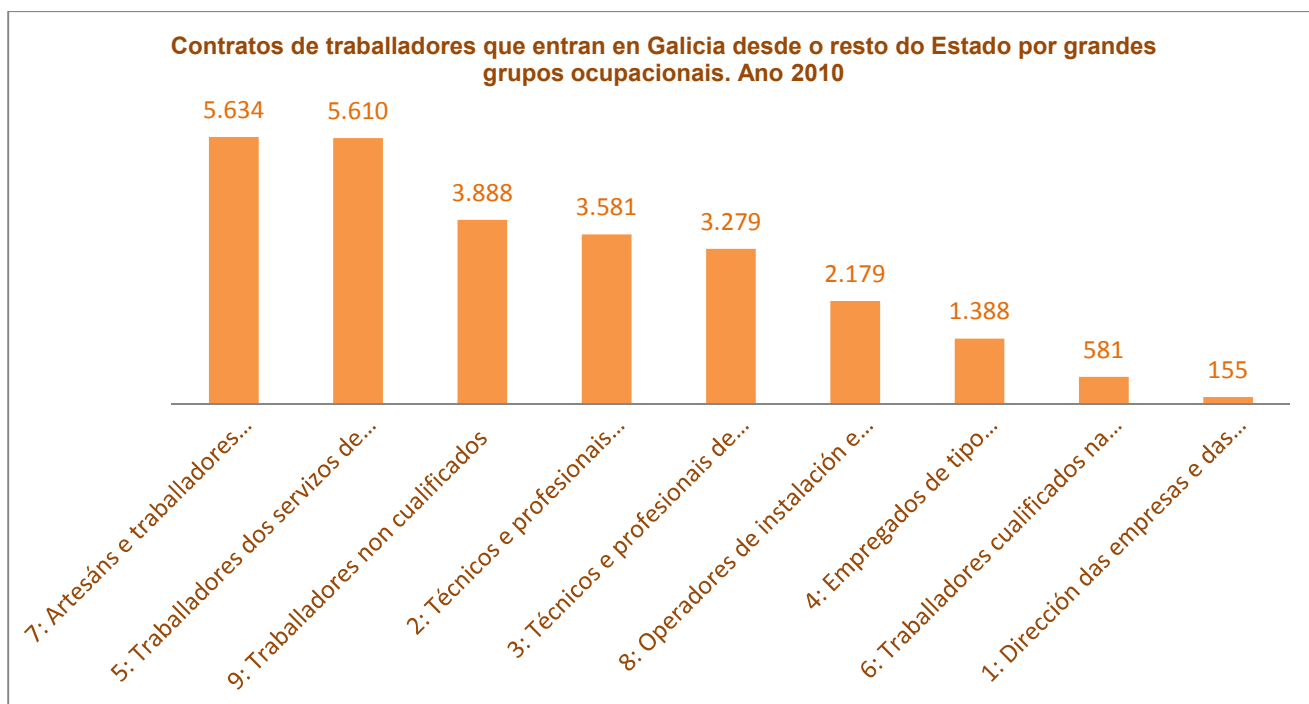
Os grandes grupos ocupacionais da Clasificación Nacional de Ocupacións fan referencia aos niveis de cualificación onde se clasifican os traballadores. A maioría dos contratos realizados en Galicia correspóndense con ocupacións encadradas nos grupos máis baixos, é dicir, os que demandan un menor nivel de estudos e unha menor cualificación profesional. A contratación de mobilidade, tanto de entrada como de saída, presenta características algo diferentes.

En termos xerais, os contratos de mobilidade presentan un panorama de contratación no que se observa unha maior presenza de desprazamentos laborais que demandan un nivel de cualificación máis alto que o rexistrado nos contratos de permanencia. Esta situación pódese observar tanto nos contratos de entrada como de saída, en ocupacións que fan referencia a técnicos e profesionais científicos e intelectuais, técnicos e profesionais de apoio e empregados de tipo administrativo. Pola contra, en ocupacións de menor cualificación a porcentaxe dos contratos de mobilidade é inferior á dos contratos de permanencia, agás a única

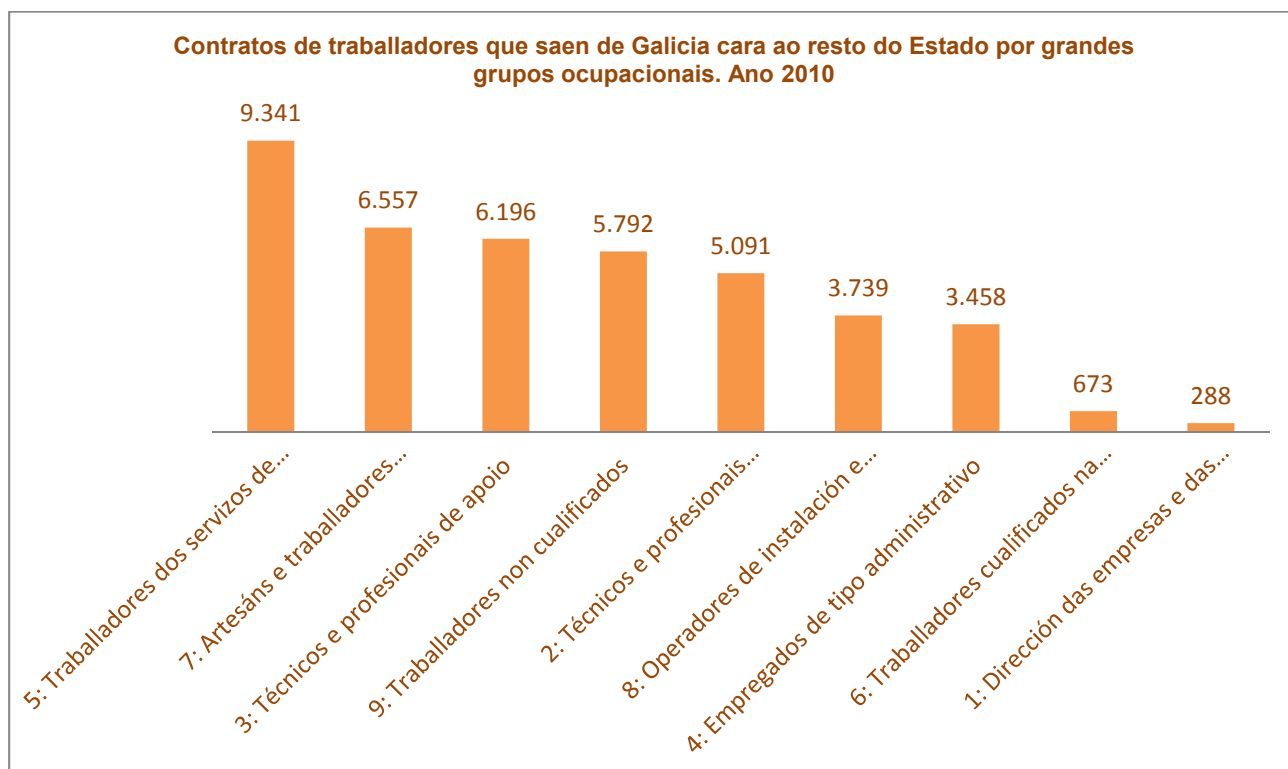
excepción que se registrou entre traballadores da construción e a industria manufactureira.

Non obstante, esta análise porcentual non nos pode facer esquecer que o maior volume de contratos de mobilidade pertencen aos grupos ocupacionais de menor nivel de cualificación. Esta situación pódese comprobar nos seguintes gráficos.

No que se refire aos fluxos de contratos de traballadores que entraron en Galicia no ano 2010, observamos que a maioría dos contratados estaban encadrados en grupos ocupacionais baixos. Os traballadores da construción e da industria, así como camareiros e vendedores de comercio, son os máis numerosos, con máis de 5.600 contratos en cada un dos dous grupos ocupacionais. En terceiro lugar, o maior número de contratos de entrada refírese aos traballadores non cualificados, con 3.888 contratos.

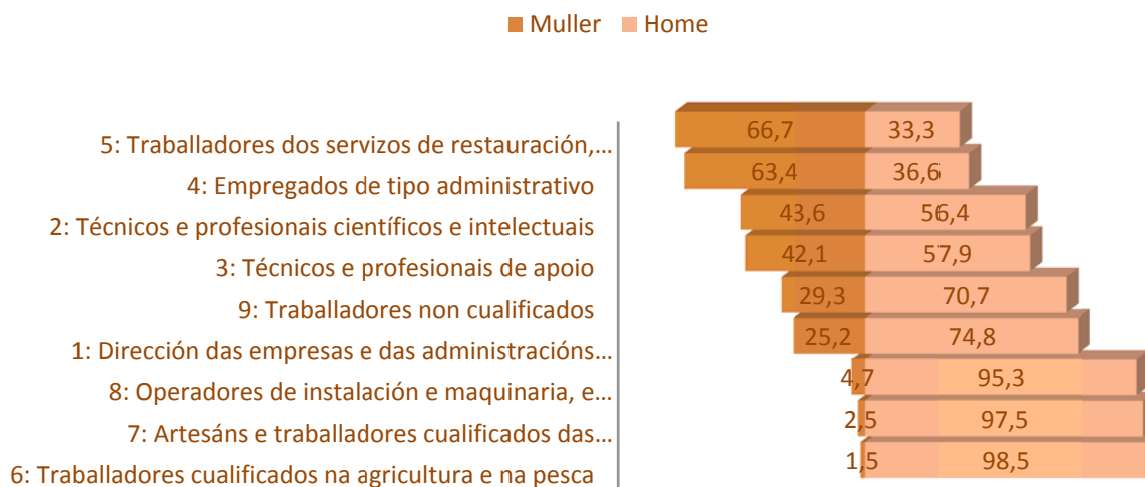
Pola contra, os contratos a traballadores dos grupos dous e tres: técnicos e profesionais científicos e intelectuais, e técnicos e profesionais de apoio, tamén amosan unha importante cantidade de contratos: 3581 contratos no primeiro caso e 3.279 no segundo.

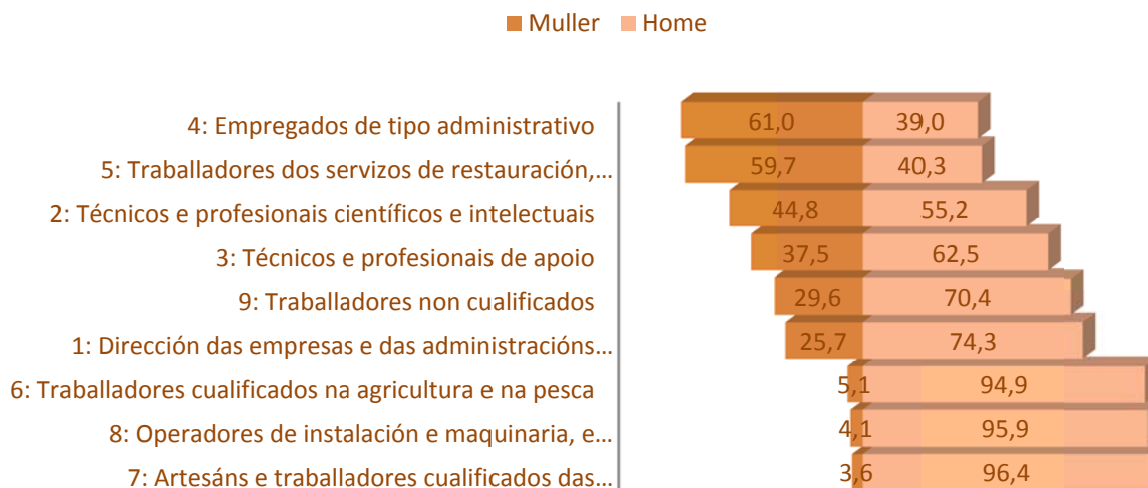
A mobilidade xeográfica por motivos laborais do ano 2010 presenta, dentro da contratación de traballadores que marcharon de Galicia, unha situación bastante semellante á rexistrada polos que chegaron á nosa comunidade. Os traballadores dos servizos de restauración, persoais, protección e vendedores de comercio, xunto cos artesáns e traballadores da industria manufactureira construción e minaría, volven ser os máis contratados, no primeiro caso con máis de nove mil contratos e no segundo con 6.657. Os traballadores non cualificados rexistraron 5.792 contratos e os operadores de instalacións e maquinaria e montadores, xunto cos empregados administrativos, superaron os tres mil contratos en cada caso.

Xunto con estas ocupacións que non demandan un alto nivel de estudos nin unha elevada cualificación, podemos constatar a sinatura de 6.196 contratos realizados por traballadores que marcharon de Galicia en ocupacións relacionadas con técnicos e profesionais de apoio, así como de 5.091 contratos realizados a traballadores en ocupacións encadradas dentro do grupo dos técnicos e profesionais científicos e intelectuais.

Porcentaxe de contratos de entrada por xénero e gran grupo ocupacional. Ano 2010

Porcentaxe de contratos de saída por xénero e gran grupo ocupacional. Ano 2010

Os contratos de mobilidade, tanto de entrada como de saída, rexistraron no ano 2010 en Galicia unha maior presenza de traballadores masculinos dentro dos grupos ocupacionais da CNO, agás entre as ocupacións encadradas dentro do grupo de traballadores dos servizos de restauración, persoais, protección e vendedores dos comercios, e as pertencentes a empregados de tipo administrativo. Nos contratos a mulleres que saíron de Galicia cara ao resto do Estado, a orde de prelación destes dous grupos invértese, aínda que ambos os dous grupos ocupacionais mantiveron a súa preeminencia feminina nos dous fluxos: entrada e saída. A presenza contractual feminina nestes dous grupos foi maior entre as mulleres que se desprazaron cara á

nosa comunidade; concretamente, no caso das traballadoras dos servizos de restauración e vendedoras de comercio, a porcentaxe feminina acadase case o 67% dos contratos de entrada en Galicia nese grupo de ocupacións. A porcentaxe de contratos femininos de saída situouse en algo menos do 60%. No caso das empregadas de tipo administrativo, a porcentaxe contractual feminina de entrada foi do 63,4%, mentres que a de saída acadou o 61%.

O grupo dos técnicos e profesionais científicos e intelectuais mantén unha porcentaxe de mobilidade feminina bastante parella –en torno ao 44% en ambas as direccións–, aínda que xa se sitúa por debaixo da dos homes; os técnicos e profesionais de apoio acadan unha porcentaxe algo inferior. No resto de grupos ocupacionais, obsérvase unha clara tendencia cara á masculinización.

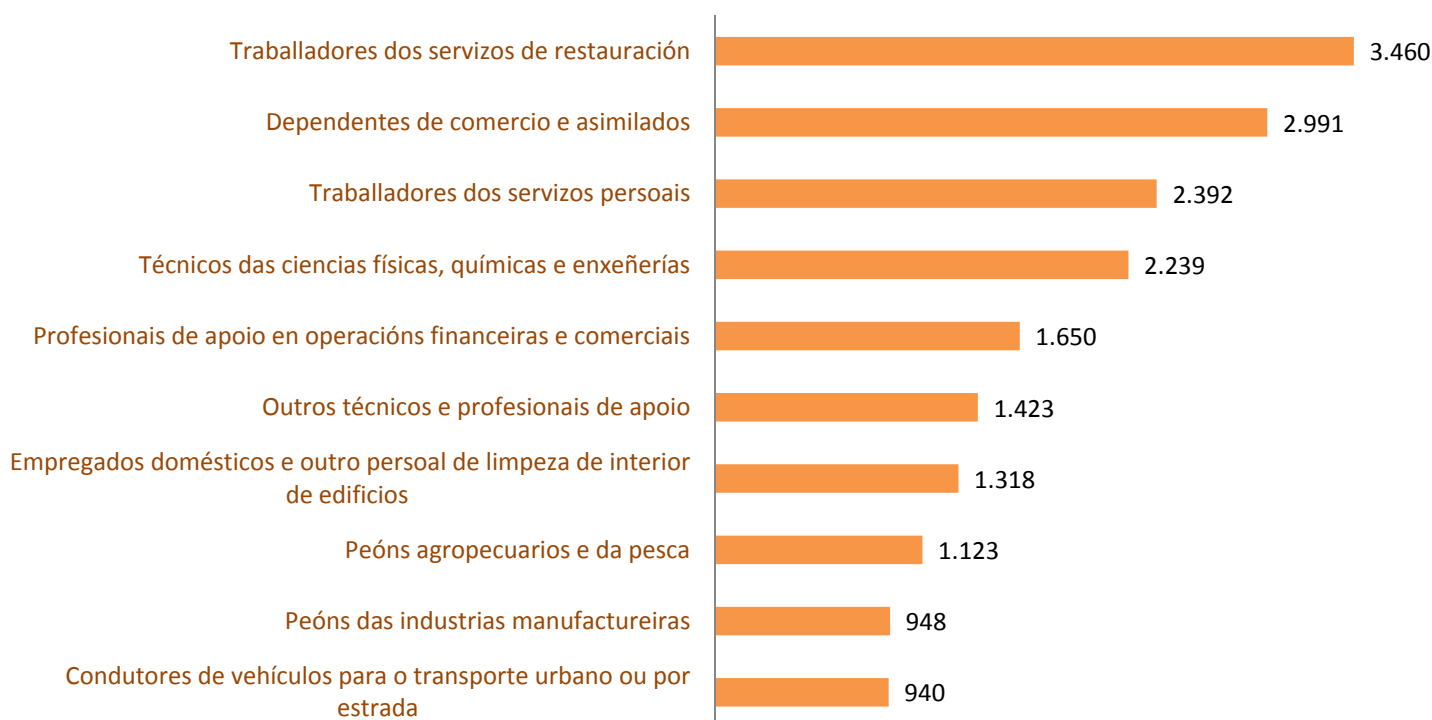
Contratos de traballadores que entran en Galicia desde o resto do Estado segundo a ocupación CNO. Ano 2010

Tomando como referencia a Clasificación Nacional de Ocupacións nos seus dous primeiros díxitos, afóndase nun grao de desagregación maior. Dentro deste nivel, as dez ocupacións que rexistraron un maior número de contratos por parte dos traballadores que se desprazaron a Galicia por motivos laborais no ano 2010 están encabezadas polos dependentes de comercio e asimilados, con 2.547 contratos, e polos traballadores dos servizos de restauración, con 2.211. A continuación atopamos

os 1.208 contratos a condutores de vehículos para transporte urbano ou por estrada. As restantes sete ocupacións con maior volume de contratos en que se empregaron as persoas chegadas a Galicia en 2001 oscilan entre os case 1.000 técnicos e profesionais de apoio e os 683 peóns das industrias manufactureiras.

Contratos a traballadores que saen de Galicia cara ao resto do Estado segundo a ocupación CNO. Ano 2010

As mesmas dúas ocupacións repetíronse nos contratos dos traballadores que marcharon de Galicia cara a outras comunidades autónomas; a diferenza foi a orde. O maior número de contratos asinados polos galegos que saíron traballar fóra realizáronse con traballadores dos servizos de restauración, en número de 3.460; a continuación desprazáronse 2.991 traballadores como dependentes de comercio e asimilados. Os traballadores dos servizos persoais e os técnicos das ciencias físicas, químicas e enxeñerías superan os 2.000 contratos. O resto oscila entre os 1.650 profesionais de apoio en operacións financeiras e comerciais e os 940 contratos a condutores de vehículos para o transporte urbano ou por estrada.

6. Mobilidade por sectores de actividade en Galicia

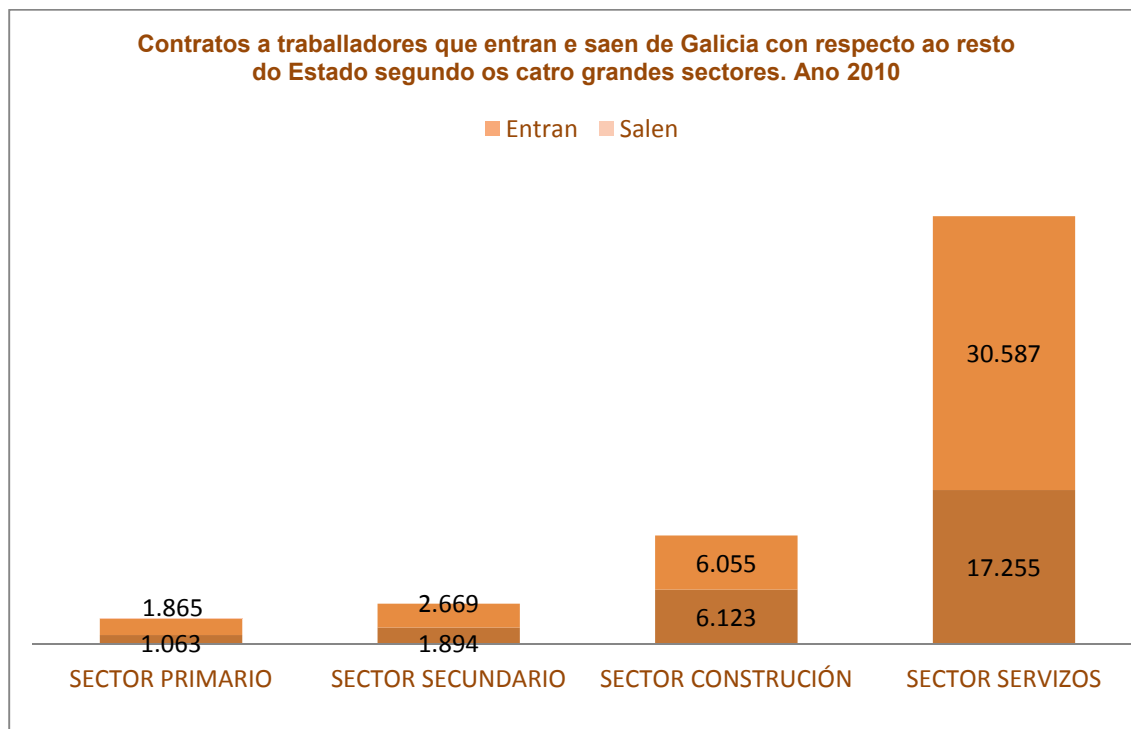
Informe para resto do Estado								
		Entran		Saen		Permanecen		Saldo
SECTOR	SEXO	Contratados	Contratos	Contratados	Contratos	Contratados	Contratos	Contratos
SECTOR PRIMARIO	Muller	53	88	111	192	2.283	2.965	-104
SECTOR PRIMARIO	Home	712	975	1.179	1.673	12.591	16.785	-698
SECTOR PRIMARIO	Total	765	1.063	1290	1.865	14.874	19.750	-802
SECTOR SECUNDARIO	Muller	304	350	333	410	14.308	20.426	-60
SECTOR SECUNDARIO	Home	1.370	1.544	1.664	2.259	25.021	35.377	-715
SECTOR SECUNDARIO	Total	1.674	1.894	1.997	2.669	39.329	55.803	-775
SECTOR CONSTRUCCIÓN	Muller	170	200	154	200	2.738	3.233	0
SECTOR CONSTRUCCIÓN	Home	4.783	5.923	4.153	5.855	37.869	51.004	68
SECTOR CONSTRUCCIÓN	Total	4.953	6.123	4307	6.055	40.607	54.237	68
SECTOR SERVICIOS	Muller	4.940	8.380	7.500	13.719	129.544	290.452	-5.339
SECTOR SERVICIOS	Home	5.927	8.875	9.227	16.868	88.838	230.874	-7.993
SECTOR SERVICIOS	Total	10.867	17.255	16.727	30.587	218.382	521.326	-13.332

Fonte: Servizo Público de Emprego de Galicia.

O sector dos servizos presenta, como corresponde á súa preeminencia como sector prioritario dentro da estrutura da contratación, a maior porcentaxe de mobilidade intersectorial. A maioría dos contratos a traballadores que chegaron e marcharon de Galicia no ano 2010 con respecto ao resto do Estado empregáronse fundamentalmente nos servizos. A construción, o sector secundario e o primario sitúanse a bastante distancia.

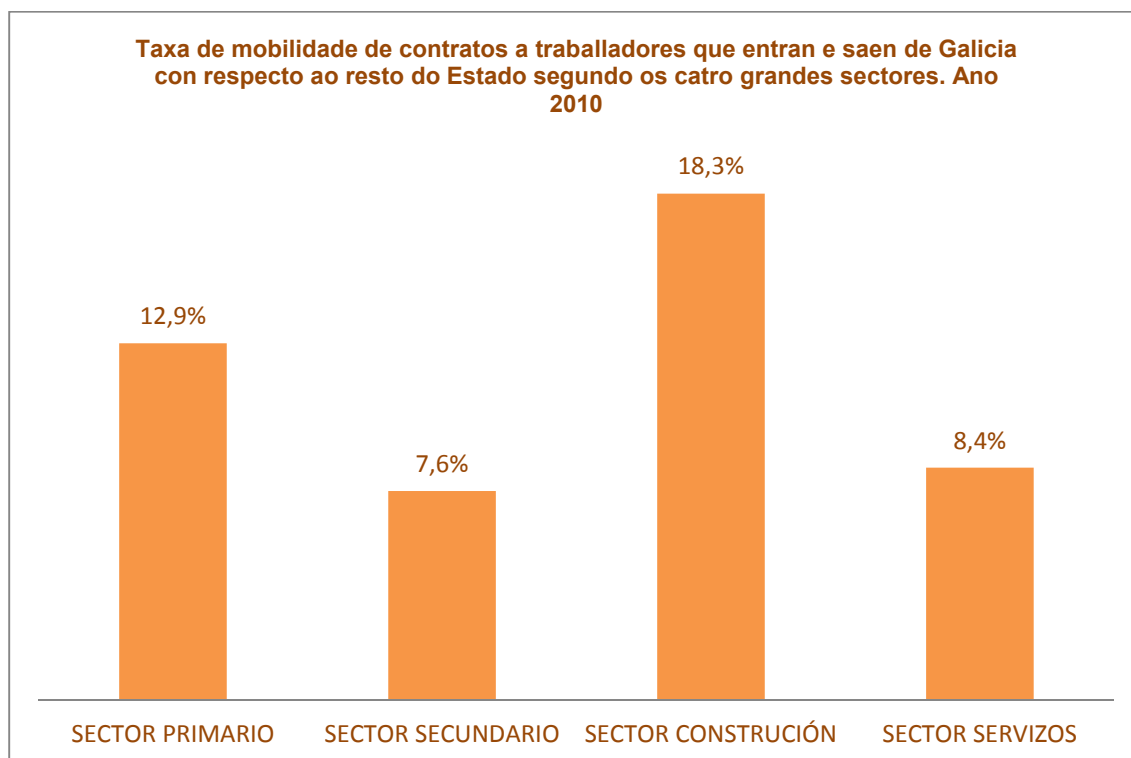
Tres dos catro sectores presentaron un saldo negativo –maior número de saídas que de chegadas–. A excepción veu dada polo sector da construción, onde atopamos unha diferenza de 68 contratos a favor dos traballadores que ingresaron na nosa comunidade.

A mobilidade na construción e nos sectores primario e secundario presenta unha clara inclinación cara á masculinización. Pola contra, a presenza feminina no sector dos servizos acada unhas porcentaxes de mobilidade que tenden en moita maior medida cara á paridade cos homes, aínda que seguiron a acadar uns valores inferiores aos rexistrados na mobilidade contractual masculina. En concreto, nos desprazamentos de entrada en Galicia, os contratos a mulleres supuxeron un volume de 8.830, por 8.875 que rexistraron os homes.

O sector dos servizos aglutinou o 74,3% do total de 41.176 traballadores que saíron da comunidade autónoma. Isto supón que case tres de cada catro contratos que se realizaron cos traballadores que marcharon de Galicia en 2010 se fixeron en ocupacións relacionadas cos servizos. O 14,7% dos contratos a traballadores que saíron corresponderon ao sector da construción, mentres que o sector primario apenas tivo relevancia, como corresponde a un sector en recesión. O sector secundario rexistrou unha afluencia de contratos de saída inferior ao rexistrado nos servizos e na construción.

Con respecto á contratación de traballadores foráneos que absorbeu o mercado laboral galego, a distribución intersectorial reflicte a mesma orde de prelación: un claro predominio do sector servizos, aínda que a preponderancia deste sector non manifesta unha diferenza tan grande. Os 17.255 contratos rexistrados no sector representan o 65% do total, o que supuxo que algo máis de dous de cada tres contratos realizados en Galicia en 2010 con persoas provenientes do resto do Estado correspondesen a este sector. A construción é, tras o de servizos, o sector que amosou un maior dinamismo na contratación de man de obra proveniente de fóra. A continuación situáronse o sector secundario e o sector primario.

A taxa de mobilidade fai referencia á porcentaxe de contratos de entrada e saída con respecto ao total de contratos. Neste sentido, a pesar de ser o sector dos servizos o que presentou maior movemento contractual, rexistrou unha das menores porcentaxes de desprazamentos. A maior taxa de mobilidade deuse no sector da construción, cun 18,3%. A continuación, o sector primario –que se concentrou practicamente na pesca– rexistrou o 12,9%, mentres que o sector dos servizos, cun 8,4%, e o sector secundario, cun 7,6%, caen por debaixo do dez por cento.

Actividades económicas da CNAE (sección) con maior número de contratos a traballadores que entran en Galicia desde o resto do Estado	Entran	
	Contratados	Contratos
SECCIÓN CNAE		
CONSTRUCCIÓN	4953	6123
ACTIVIDADES ADMINISTRATIVAS E SERVIZOS AUXILIARES	2403	4431
HOSTALARÍA	1691	2388
COMERCIO POR XUNTO E POLO MIÚDO; REPARACIÓN DE VEHÍCULOS DE MOTOR E MOTOCICLETAS	1723	2070
INDUSTRIA MANUFACTUREIRA	1581	1791
ACTIVIDADES ARTÍSTICAS, RECREATIVAS E DE ENTRETENIMENTO	775	1778
EDUCACIÓN	1106	1571
TRANSPORTE E ALMACENAMENTO	1119	1555
ACTIVIDADES PROFESIONAIS, CIENTÍFICAS E TÉCNICAS	952	1402
AGRICULTURA, GANDARÍA, SILVICULTURA E PESCA	765	1063
INFORMACIÓN E COMUNICACIÓNS	595	902
ACTIVIDADES SANITARIAS E SERVIZOS SOCIAIS	320	568
OUTROS SERVIZOS	217	271
ACTIVIDADES FINANCEIRAS E DE SEGUROS	164	188
ADMINISTRACIÓN PÚBLICA E DEFENSA; SEGURIDADE SOCIAL OBRIGATORIA	75	85
INDUSTRIAS EXTRACTIVAS	49	54
ACTIVIDADES INMOBILIARIAS	13	16

Fonte: Servizo Público de Emprego de Galicia.

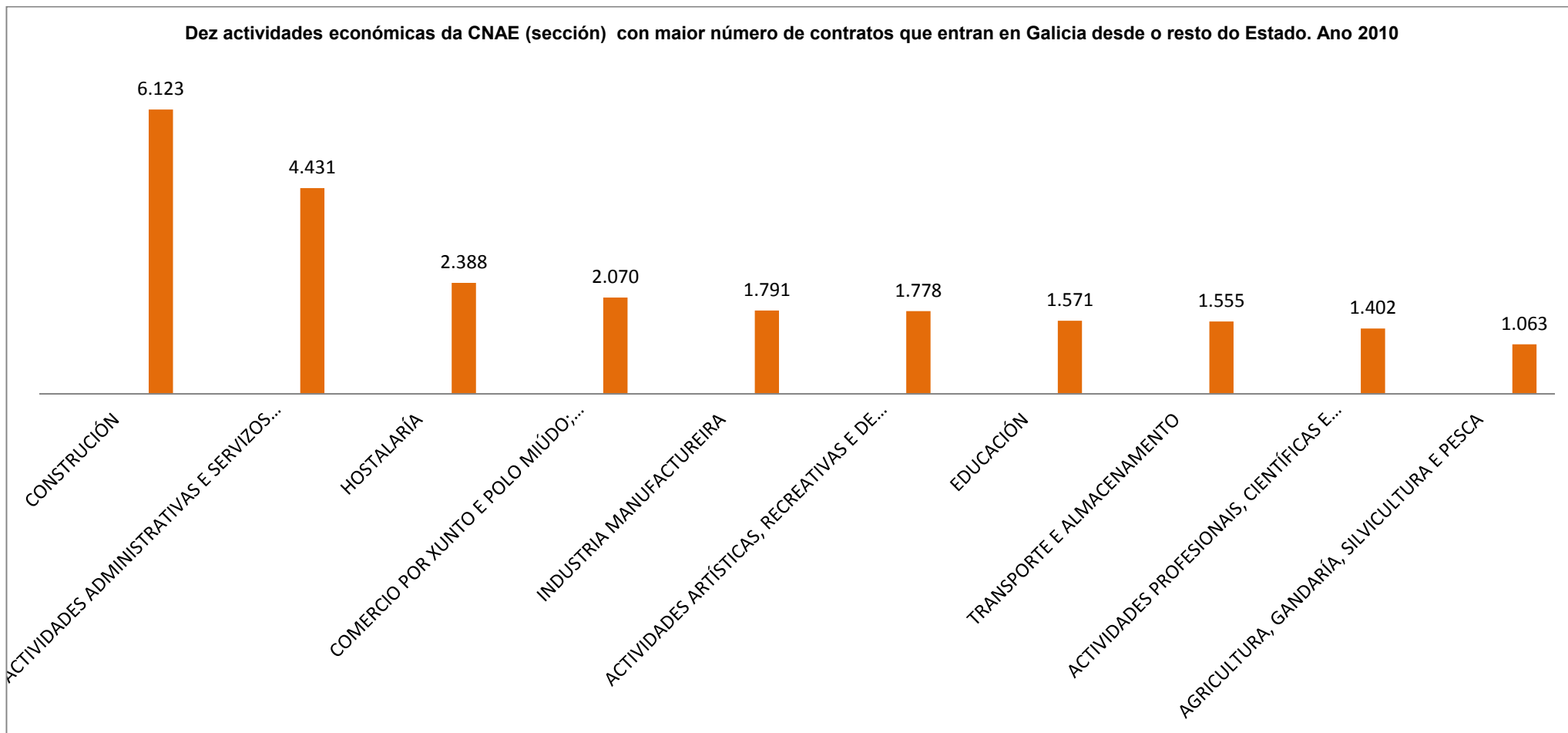
Se desagregamos os catro sectores produtivos, seguindo a Clasificación Nacional de Actividades Económicas (CNAE) en seccións, obtemos un nivel de clasificación máis detallado das actividades onde se empregaron os fluxos de traballadores que se desprazaron por motivos laborais.

Neste sentido, os traballadores que se desprazaron a Galicia en 2010 realizaron o maior número de contratos en actividades relacionadas coa construción, concretamente 6.123.

Porén, foi no sector dos servizos onde as ramas de actividade absorberon o maior continxente dos traballadores que se desprazaron cara a Galicia. Entre elas: actividades administrativas e servizos auxiliares (4.431), seguido de hostalaría, con 2.388 contratos; tamén por enriba dos 2.000 contratos están as actividades de comercio. Con máis de 1.000 contratos tamén atopamos as actividades artísticas, recreativas e de entretemento, a educación, o transporte e almacenamento, e as actividades profesionais, científicas e técnicas.

Dentro do sector secundario, a industria manufactureira acadou 1.791 contratos, mentres que as industrias extractivas rexistraron 54 contratos.

No sector primario realizáronse 1.063 contratos en agricultura, gandaría, silvicultura e pesca.

Actividades económicas da CNAE (sección) con maior número de contratos a traballadores que saen de Galicia cara ao resto do Estado	Saen	
	Contratados	Contratos
SECCIÓN CNAE		
ACTIVIDADES ADMINISTRATIVAS E SERVIZOS AUXILIARES	3.716	7.867
CONSTRUCCIÓN	4.307	6.055
ACTIVIDADES PROFESIONAIS, CIENTÍFICAS E TÉCNICAS	2.334	3.925
COMERCIO POR XUNTO E POLO MIÚDO; REPARACIÓN DE VEHÍCULOS DE MOTOR E MOTOCICLETAS	2.935	3.769
TRANSPORTE E ALMACENAMENTO	2.089	3.592
HOSTALARÍA	2.196	3.459
INDUSTRIA MANUFACTUREIRA	1.815	2.435
ACTIVIDADES ARTÍSTICAS, RECREATIVAS E DE ENTRETENIMENTO	938	2.435
AGRICULTURA, GANDARÍA, SILVICULTURA E PESCA	1.290	1.865
INFORMACIÓN E COMUNICACIÓN	1.208	1.795
ACTIVIDADES SANITARIAS E SERVIZOS SOCIAIS	730	1.545
EDUCACIÓN	831	1.098
OUTROS SERVIZOS	423	660
ACTIVIDADES FINANCEIRAS E DE SEGUROS	208	243
ADMINISTRACIÓN PÚBLICA E DEFENSA; SEGURIDADE SOCIAL OBRIGATORIA	106	115
INDUSTRIAS EXTRACTIVAS	98	104
ACTIVIDADES INMOBILIARIAS	41	43

Fonte: Servizo Público de Emprego de Galicia

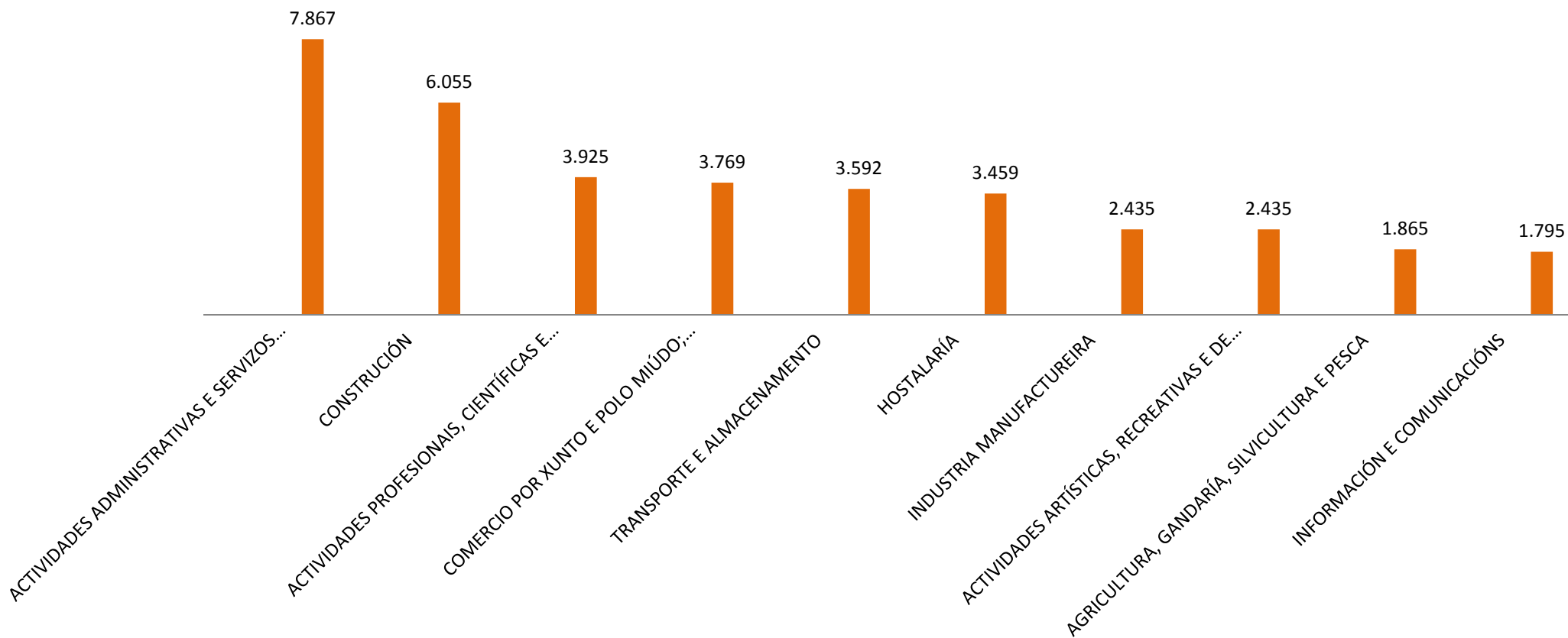
As dúas actividades económicas da Clasificación Nacional de Ocupacións con maior número de contratos a traballadores que saen de Galicia cara ao resto do Estado son as mesmas que nos contratos de entrada, aínda que neste caso as actividades administrativas e servizos auxiliares, con 7.867 contratos, están por diante dos contratos aos galegos que marcharon a empregarse na construción (6.055).

As catro seguintes actividades pertencen ao sector dos servizos, todas elas entre os catro mil e os tres mil cincocentos contratos. Trátase de actividades profesionais, científicas e técnicas, seguida de comercio por xunto e polo miúdo, reparación de vehículos de motor e motocicletas, actividades de transporte e almacenamento, e hostalaría.

A continuación atopamos os 2.435 contratos na industria manufactureira, que, xunto aos 104 rexistrados en industrias extractivas, conforman os contratos de saída no sector secundario.

Dentro do sector primario, rexistráronse 1.865 contratos en agricultura, gandaría, pesca e silvicultura.

Dez actividades económicas da CNAE (sección) con maior número de contratos que saen de Galicia cara ao resto do Estado. Ano 2010

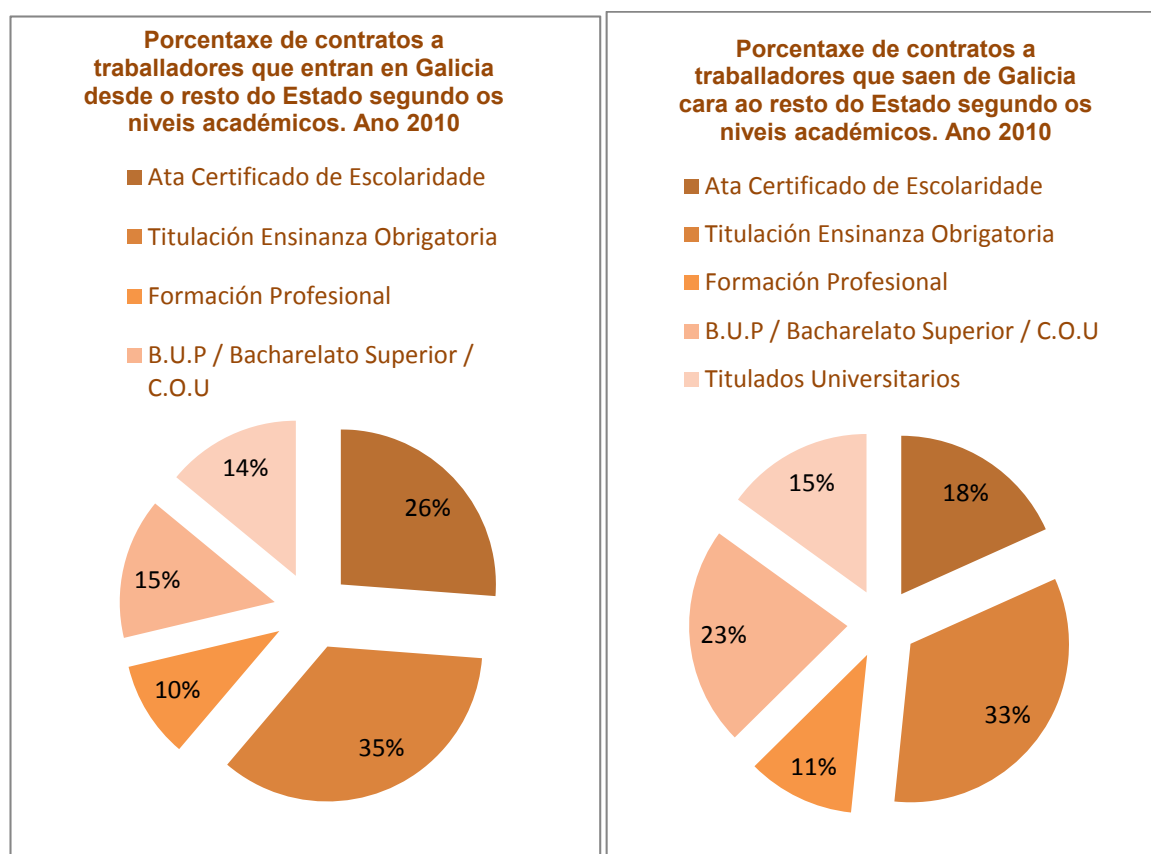
7. Mobilidade por nivel académico en Galicia

Informe para resto do Estado	Entran		Saen		Saldo	Taxa de mobilidade %
	Contratados	Contratos	Contratados	Contratos	Contratos	Contratos
Ata certificado de escolaridade	5.076	6.900	4.829	7.528	-628	9,6
Titulación ensinanza obrigatoria	6.735	9.220	8.465	13.732	-4512	7,7
Formación profesional	1.949	2.658	3.018	4.518	-1860	7,6
BUP/Bacharelato superior/COU	2.544	3.865	5.506	9.208	-5343	12,0
Titulados universitarios	2.582	3.697	4.301	6.193	-2496	14,2

Fonte: Servizo Público de Emprego de Galicia.

A maior parte dos traballadores do resto do Estado que se empregaron en Galicia no ano 2010 fixérono en contratos de escasa cualificación académica. O nivel académico requirido polo 61% de contratos só demandaba certificado de escolaridade ou ensinanza obrigatoria; estudos de bacharelato e formación profesional, o 25%, e universitarios tan só o 14%.

A porcentaxe dos contratos asinados por traballadores que se desprazaron de Galicia cara ao resto de comunidades autónomas presenta unha distribución similar. O 51% demandaban certificado de escolaridade ou ensinanza obrigatoria; estudos de bacharelato, o 23%, mentres que os estudos de formación profesional foron requiridos polo 11% dos contratos; o requisito de estudos universitarios correspondeu ao 15%.

8. Mobilidade por tipoloxía da contratación en Galicia

TIPOLOXÍA	SEXO	Entran		Saen		Permanecen	
		Contratados	Contratos	Contratados	Contratos	Contratados	Contratos
Indefinido	Muller	736	746	1.451	1.509	25.803	26.567
Indefinido	Home	2.176	2.338	3.201	3.490	28.507	29.830
Indefinido	Total	3.648	3.830	6.103	6.508	80.113	82.964
Temporal	Muller	4.669	7.826	6.572	12.551	122.144	282.142
Temporal	Home	10.662	14.652	12.887	22.193	128.388	287.093
Temporal	Total	20.000	30.304	26.031	47.295	372.676	851.377
Outros	Muller	185	451	310	462	5.112	8.367
Outros	Home	186	327	347	972	5.645	17.117
Outros	Total	556	1.229	967	1896	15.869	33.851

Fonte: Servizo Público de Emprego de Galicia.

A porcentaxe de contratos indefinidos asinados polos traballadores foráneos en Galicia no ano 2010 foi de 3.830, o que representou o 10,8% do total. No caso dos 6.508 contratos de saída, a porcentaxe sobe lixeiramente ata o 11,7%.

A porcentaxe de contratación indefinida nas mulleres é inferior á rexistrada na poboación masculina. O 8,3% dos contratos femininos de entrada foron indefinidos, polo 13,5% que acadaron os masculinos. Na situación da contratación indefinida que saíu de Galicia, o 10,4% pertenceu a mulleres e o 13,1% a homes.

Galicia 2010

*Perfil tipo
contratación
de entrada*

Sexo: home

Idade: 30 a 44 anos

Titulación:
ensinanza
obrigatoria

Tipo de contrato:
temporal

**Sector de
actividade:** servizos

**Principal
ocupación:**
dependentes de
comercio

Nota: para a elaboración do perfil, tómanse os valores máximos dentro de cada indicador.

Nota: para a elaboración do perfil, tómanse os valores máximos dentro de cada indicador.

9. Conclusións

A taxa de mobilidade galega en 2010 experimentou unha clara tendencia cara ao estancamento. Os fluxos de desprazamentos de traballadores por motivos laborais mantivéronse nuns niveis similares aos rexistrados no ano 2009.

Un total de 42.057 traballadores entraron e saíron de Galicia durante o ano 2010. Os contratos asinados por estes traballadores ascenderon a 68.179. A diferenza entre a contratación de entrada e de saída presentou un saldo negativo de 14.839.

Tanto en valores relativos como por volume de desprazamentos, a mobilidade feminina resulta menor. Os contratos masculinos de entrada e saída rexistrados na nosa comunidade constituíron o 11,63% e a taxa de mobilidade feminina acadou o 6,91%. Tanto en homes como en mulleres, os menores de 45 anos son máis propensos que as de máis idade á hora de afrontaren o desprazamento por motivos de traballo.

A Comunidade de Madrid foi o destino de 28,8% dos que atoparon traballo en 2010 fóra de Galicia. Tamén foi o punto de orixe do 18,4% dos traballadores que entraron en Galicia. Séguenlle Cataluña, Castela e León e Asturias.

O maior volume de mobilidade contractual das catro provincias galegas rexistrouse na provincia da Coruña.

A maioría dos contratos realizados en Galicia correspóndense con ocupacións encadradas nos grupos máis baixos, é dicir, os que demandan un menor nivel de estudos e unha menor cualificación profesional.

No que se refire aos fluxos de contratos de traballadores que entraron en Galicia no ano 2010, os traballadores da construción e da industria, así como camareiros e vendedores de comercio, son os máis numerosos. Nos fluxos de saída, os traballadores dos servizos de restauración, persoais, protección e vendedores de comercio, xunto cos artesáns e traballadores da industria manufactureira construción e minaría, volven ser os máis contratados.

Tres dos catro sectores presentaron un saldo negativo –maior número de saídas que de chegadas–. A excepción veu dada polo sector da construción, onde atopamos unha diferenza de 68 contratos a favor dos traballadores que ingresaron na nosa comunidade.

A maioría dos contratos a traballadores que chegaron e marcharon de Galicia no ano 2010 con respecto ao resto do Estado constituíronse fundamentalmente nos servizos. A construción, o sector secundario e o primario sitúanse a bastante distancia.

A maior parte dos traballadores de entrada e saída fixérono en contratos de escasa cualificación académica. O nivel académico requirido polo 61% de contratos de entrada e o 51% dos de saída só demandaba certificado de escolaridade ou ensinanza obrigatoria.

A gran maioría dos contratos de mobilidade foron temporais. Os contratos indefinidos roldaron o 11%.

XUNTA
DE GALICIA